

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*
NEEDS FOR THE DEVELOPMENT OF GENERAL ADMINISTRATION IN THE
DIGITAL AGE OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF MAHASARAKHAM
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

ศรัณญา สตานิกม¹, วิเชียร รุ้ยยง²
Saranya Satanikom¹, Wichian Rooyuenyong²
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{1,2}
Northeastern University^{1,2}
Email : baifersata@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 246 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.67 – 1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาโดยเรียงตามลำดับความสำคัญเป็น ดังนี้ 1) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานกิจการนักเรียน 2) งานประชาสัมพันธ์การศึกษา 3) งานธุรการ และ 4) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น; การบริหารงานทั่วไป; ยุคดิจิทัล

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the current situation, the desirable condition and needs for general administration in Digital Era According of educational institutions under the Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3. The sample group used in this research consisted of school administrators and teachers with the total number of 246 people. The instrument used for data collection was a 5-level rating scale questionnaire with content validity (IOC) of 0.67-1.00 and reliability of the whole questionnaire at the level of 0.91. The statistics used in data analysis comprised percentage, frequency, mean and PNI modified index.

The research results were found that: 1. The study the current situation, the desirable condition in Digital Era According of educational institutions under the Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3, the current situation was rated at a high level, desirable condition was rated at a high level. 2. Needs for general administration of educational institutions arranged from the highest to the lowest needs were as follows: 1) premises and environment and student affairs, 2) public relations for education, 3) general administration and 4) educational technology respectively.

Keywords : Needs; General Administration; Digital Era

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 จ. (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิตคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม กับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงาน บุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ เรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยให้สอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนา ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ 4.3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (4.2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคน เชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพมีทักษะ ความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วย ตนเองในทุกช่วงวัย (4.3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคน ทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน และนวัตกรรม ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่มีระบบและกลไกการวัดการติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพมีระบบการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ครู อาจารย์ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมประเทศไทยเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มันสมัย เข้ามามีบทบาทพร้อมกับวัฒนธรรมของชาติตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความเจริญองงามทั้งทางด้านสติปัญญาความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจมีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงไปมาก นักเรียนไม่ได้เรียนเพียงแคในห้องสี่เหลี่ยม ที่มีครูยืนสอนหน้าชั้นหรือเขียนลงกระดานดำ นักเรียนนั่งฟังหรือจดตามที่ครูบอกเช่นในอดีต แต่มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย มีสื่อในรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมายที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีการนำเทคโนโลยีมาบูรณาการกับเนื้อหาสาระทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในลักษณะดิจิทัล (Mann, M. D., 2011)

ปัจจุบันโลกยุคดิจิทัล เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งการกิน การอยู่อาศัย การทำธุรกิจ รวมถึงการศึกษารวมถึงการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ทฤษฎีการเรียนรู้จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน อันจะส่งผลต่อการนำความรู้ไปพัฒนาสังคมต่อไป ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ที่กำลังเป็นที่สนใจมากที่สุดทฤษฎีหนึ่งนั่นคือ Connectivism เป็นทฤษฎีที่ออกแบบขึ้นภายใต้แนวคิด Learning Theory for digital age กล่าวคือเป็นการเรียนรู้สำหรับโลกดิจิทัล และจากบทบาทที่สื่อดิจิทัล และอินเทอร์เน็ต มีบทบาทต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน ดังนั้นในฐานะนักเทคโนโลยีการศึกษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพิจารณาศึกษาถึงทฤษฎีดังกล่าวซึ่งอาจนำมาซึ่งการพัฒนาการเรียนบนโลกดิจิทัลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น

งานบริหารทั่วไป มีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนในฐานะช่วยสนับสนุนงานวิชาการ รวมทั้งงานอื่นๆ เช่น งานธุรการ งานกิจการนักเรียน เพราะงานฝ่ายบริหารทั่วไปการมีส่วนส่งเสริม นักเรียน ส่งเสริมการเรียนการสอน เสริมสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและดูแลสวัสดิการของครู นักเรียน นักการภารโรง ตลอดจนการจัดสวัสดิการให้บุคลากรในสถานศึกษา จึงเป็นงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายในสถานศึกษา ช่วยเสริมสร้างสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการให้เป็นระบบและมีความสอดคล้องกับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาถ้าสถานศึกษาจัดงานบริหารทั่วไปได้ถูกต้อง จะเป็นการสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ให้สถานศึกษาได้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากประชาชน และเกิดความสัมพันธ์อันดีของครู ในสถานศึกษา ครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง โดยเฉพาะสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบทที่มีจำนวนนักเรียนแตกต่างกัน จำนวนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพิ่มขึ้น และความจำเป็นในด้านบริหารทั่วไปต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามความถนัดและความสนใจ จึงมีมากขึ้น จะมีผลกระทบโดยตรงต่อการบริหารสถานศึกษาและทำให้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานบริหารทั่วไปต้องมีภาระหน้าที่ และมีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้นด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา (รุ่งฤดี ศรีแผลงปลา, 2560) การบริหารทั่วไปเป็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการหน่วยงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา (ชเนษฎ์ โพธิ์ศรี, 2560)

สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาที่ผ่านมา คือการบริหารงานด้านธุรการไม่มีการสำรวจความต้องการของผู้รับบริการบุคลากรไม่เพียงพอในการดำเนินงานด้านธุรการเพราะครูต้องทำหน้าที่สอนหนังสือด้วยทำงานสารบรรณด้วยการรับ-ส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่ล่าช้าเพราะเจ้าหน้าที่ธุรการไม่มีความชำนาญในการใช้ระบบ e-filling ในการรับ-ส่งหนังสือด้านข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบันการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโปรแกรมของสถานศึกษากับเขตพื้นที่

การศึกษาไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนออนไลน์น้อยอัตรากำลังครูและบุคลากรทางศึกษามีไม่เพียงพอขาดงบประมาณในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมบางสถานศึกษาก็ไม่มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารมีแต่ผู้บริหารคนเดียวส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพเกิดความล่าช้า โดยเฉพาะการบริหารงานด้านบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานที่ต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก(สมศรี รัตนศรี, 2557)

จากปัญหาการบริหารทั่วไปสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยในฐานะผู้ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อนำผลการศึกษาเป็นสารสนเทศทางการบริหารและได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

3.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีแนวทางดำเนินการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 145 แห่ง แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 136 คน และครูผู้สอน จำนวน 502คนรวมทั้งสิ้น 638 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 145 แห่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโรยามเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random

sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน ครูผู้สอน จำนวน 193 คน รวมเป็น 246 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-Ends Questionnaire) และลักษณะปลายเปิด (Open-Ends Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งและประสบการณ์ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 5 งาน ประกอบด้วยงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และงานประชาสัมพันธ์ การศึกษา ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีจำนวน 5 ช่องระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดน้ำหนักหรือคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังต่อไปนี้ 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม 2) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 3) การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 5 งาน ประกอบด้วย งานธุรการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานกิจการนักเรียน งานเทคโนโลยีการศึกษา และงานประชาสัมพันธ์การศึกษาโดยคำถามสนองคู่ (Dual Responses) มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ด้วยระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

การบริหารงานทั่วไป	สภาพที่เป็นปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.15	0.35	มาก	5	4.66	0.46	มากที่สุด	2
2. งานธุรการ	4.22	0.41	มาก	2	4.63	0.48	มากที่สุด	3

การบริหารงานทั่วไป	สภาพที่เป็นปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3. งานกิจการนักเรียน	4.16	0.36	มาก	4	4.67	0.47	มากที่สุด	1
4. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.23	0.42	มาก	1	4.50	0.49	มากที่สุด	5
5. งานประชาสัมพันธ์การศึกษา	4.22	0.42	มาก	3	4.53	0.49	มากที่สุด	4
โดยรวม	4.19	0.39	มาก		4.60	0.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ งานธุรการ ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.41) และงานประชาสัมพันธ์การศึกษา ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.35) ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานกิจการนักเรียน ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.46) และงานธุรการ ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.49)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยใช้ค่าดัชนีความจำเป็น $PNI_{Modifieds}$

ตารางที่ 2 แสดงค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานทั่วไป	สภาพที่เป็นปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		ระดับ	PNI Modified	ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.			
1. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.15	0.35	มาก	4.66	0.46	มากที่สุด	0.12	1
2. งานธุรการ	4.22	0.41	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด	0.09	3
3. งานกิจการนักเรียน	4.16	0.36	มาก	4.67	0.47	มากที่สุด	0.12	1

การบริหารงานทั่วไป	สภาพที่เป็นปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ระดับ	PNI Modified	ลำดับ	
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}				S.D.
4. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.23	0.42	มาก	4.50	0.49	มากที่สุด	0.07	4
5. งานประชาสัมพันธ์การศึกษา	4.22	0.42	มาก	4.53	0.49	มากที่สุด	0.10	2
โดยรวม	4.19	0.39	มาก	4.60	0.47	มากที่สุด	0.10	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยเรียงตามความสำคัญ ดังนี้

1. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม(PNI_{Modified} = 0.12)
2. งานกิจการนักเรียน (PNI_{Modified} = 0.12)
3. งานประชาสัมพันธ์การศึกษา (PNI_{Modified} = 0.10)
4. งานธุรการ (PNI_{Modified} = 0.09)
5. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา(PNI_{Modified} = 0.07)

6. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเฉพาะประเด็นที่สำคัญในการอภิปราย ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

การศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้นำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในปฏิบัติงาน แต่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่นำมาใช้ในปฏิบัติงานดังกล่าว เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ รวมถึง เครื่องฉาย LCD สถานศึกษาบางแห่งยังมีไม่เพียงพอและพร้อมใช้งาน ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอต่อการบริหาร ทำให้ครูผู้สอนคาดหวังกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาในด้านนี้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักงานการศึกษา (2562) ได้ศึกษาวิจัยถึงแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแยกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย LCD เป็นต้น ให้เพียงพอต่อการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้แต่โรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่มีความสะดวกต่อการใช้งานมีความคงทน แข็งแรง ดูแลรักษาง่าย

การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมพบว่า มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในทุกด้าน แต่ด้านที่มีลักษณะพึงประสงค์น้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้นำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในปฏิบัติงาน แต่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่นำมาใช้ในปฏิบัติงานดังกล่าว เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ รวมถึง เครื่องฉาย LCD สถานศึกษาบางแห่งยังมีไม่เพียงพอและพร้อมใช้งาน ด้วยข้อจำกัดด้านการงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอต่อการบริหาร ทำให้ครูผู้สอนคาดหวังกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาในด้านนี้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานการศึกษา (2562) ได้ศึกษาวิจัยถึงแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแยกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย LCD เป็นต้น ให้เพียงพอต่อการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้แต่โรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่มีความสะดวกต่อการใช้งานมีความคงทน แข็งแรง ดูแลรักษาง่าย

6.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่มีความแออัด นักเรียนนั่งเรียนติดกัน โดยไม่รักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) อย่างน้อย 1 เมตร โดยวิธีการใช้ฉากกั้นระหว่างโต๊ะหรือระหว่างบุคคลแต่สถานศึกษาได้มีดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดห้องและสถานที่การตรวจวัดอุณหภูมิการจัดอุปกรณ์ล้างมือไว้ตรงบริเวณหน้าประตูเข้า-ออกของโรงเรียนจึงทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีความต้องการให้พัฒนาและปรับปรุงการบริการงานทั่วไปอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุดสอดคล้องกับขอขบข่ายการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของ กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ที่ว่า สถานศึกษาต้องบำรุง ดูแล พัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง และปลอดภัย

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้นั้น สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ห้องเรียน ให้มีความปลอดภัย

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 งานเทคโนโลยีการศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีดังนั้นสถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้จัดซื้อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการใช้ พร้อมแต่งตั้งบุคลากรที่มีความสามารถรับผิดชอบงานสารสนเทศโดยเฉพาะเพื่อดูแลให้ระบบงานสารสนเทศเป็นระบบ มีความเป็นปัจจุบันและสะดวกต่อการนำไปใช้อยู่เสมอ

7.2.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการศึกษาพบว่ามีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาแนวทางในการบริหารงานทั่วไปด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

7.3.2 ควรมีการศึกษาทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

8. บรรณานุกรม

- กรเกล้า แก้วโชติ. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาวิชาดินแดน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). แนวทางปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิตติมา ปรีดีลภ. (2552). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรพัฒนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559). อนาคตใหม่ของการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563. จาก <http://www.li.mahidol.ac.th/conference2016/thailand4.pdf>
- เข็มเพชร แก่นสา. (2553). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : สยามการพิมพ์.
- คมศร วงษ์รักษา. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรย์ยา เอียบสกุล. (2549). สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสอนเป็นเรื่อง/เป็นชิ้นงาน/เป็นโครงการของครูช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- จันทร์ ยิ้มเข้ม. (2557). **แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2552). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล คณะครุศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2554). **การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ชาย โปธิสิตา. (2550). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทะนงศักดิ์ ปักโคทานัง. (2557). **การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. คณะวิทยาลัยการเมืองการปกครอง : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานการศึกษา. (2562). **แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา.